

УДК: 339.13.021:616.34-008.89

**АНАЛІЗ АСОРТИМЕНТУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ
ГЕЛЬМІНТНИХ ІНВАЗІЙ, ЯКІ ПРЕДСТАВЛЕНІ
НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ**

Криклива І. О., Шишкіна А. А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ. За даними ВООЗ, паразитарними захворюваннями в світі уражено близько 4,5 млн осіб. В Україні реєструють 300-400 тис. випадків гельмінтозів щороку. Хоча, за результатами деяких епідеміологічних досліджень, рівень захворюваності населення України щороку становить 2 млн випадків. На думку спеціалістів, гельмінтози в сучасних умовах стали певною мірою «забутими хворобами»: в усьому світі спостерігають тенденцію до недооцінки їх медико-соціального значення [2].

У зв'язку з глобальними екологічними змінами, безконтрольним застосуванням антибактеріальних та інших лікарських препаратів, постійним стресом, клінічна картина гельмінтозних захворювань змінилась. Ці захворювання можуть спричинювати порушення функції шлунково-кишкового тракту, розвиток алергічних реакцій, інтоксикації, відігравати роль імуносупресора. Гельмінтози належать до тих захворювань, які не завжди легко діагностувати з об'єктивних і суб'єктивних причин (занадто довгий період відсутності яйцекладки, можлива відсутність серед паразитуючих особин жіночої статі, ймовірність технічних помилок). Тому важливо знати клінічну картину цих захворювань, щоб мати можливість провести цілеспрямоване обстеження та призначити адекватну терапію [4,5].

Отже, питання ефективного лікування – основа боротьби з більшістю гельмінтозів, надзвичайно актуальні. Лікування пацієнтів із гельмінтозами має бути комплексним, передбачати не тільки знищення паразитів, але й усунення наслідків їхньої життєдіяльності. Обираючи антигельмінтний препарат, перевагу слід надавати такому, який має високу ефективність і разом із тим високий ступінь безпеки.

Лікарські засоби рослинного походження займають важливе місце при лікуванні різних захворювань людини, оскільки вони проявляють високу ефективність, добре переносяться у терапевтичних дозах, володіють широким діапазоном лікувальних властивостей, викликають менше побічних ефектів, що дозволяє використовувати їх для всіх вікових груп як симптоматичне так і профілактичне лікування. Тому розробка і впровадження у фармацевтичну практику нових вітчизняних препаратів на основі рослинних компонентів є актуальною проблемою фармації.

Мета дослідження. Аналіз ринку лікарських препаратів для лікування гельмінтних інвазій, обґрунтування доцільності створення шипучих таблеток.

Методи дослідження. Порівняння, маркетингові методи аналізу.

Основні результати. Нами був проведений аналіз ринку препаратів для лікування гельмінтних інвазій, що зареєстровані в Україні, на підставі даних фа-

рмакологічних довідників, користуючись Державним реєстром ЛЗ та Компендіумом. Відповідно до міжнародної класифікаційної системи АТС дані препарати відносяться до групи Р02 – протигельмінтні засоби, а саме Р02С – засоби, що застосовуються у разі нематодозів. Встановлено що, на сьогодні в Державний реєстр лікарських засобів включені 30 торгових найменувань, а також 3 лікарські препарати рослинного походження [1].

Було встановлено співвідношення препаратів вітчизняного і закордонного виробництва яке складає 32% до 68%. Данні представлені на рисунку 1.

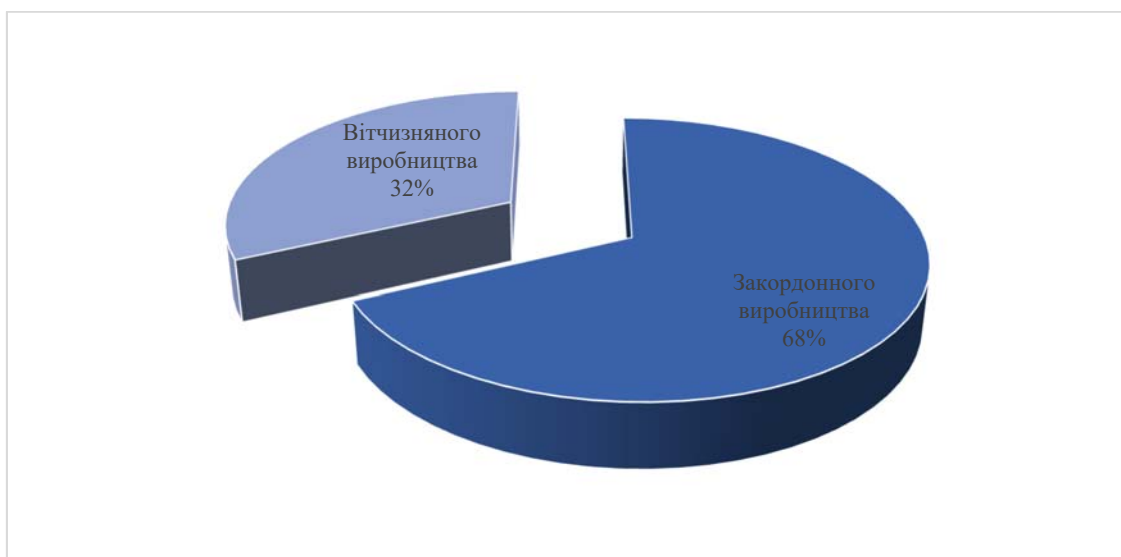

Рисунок 1. Аналіз ринку препаратів для лікування гельмінтних інвазій залежно від виробника.

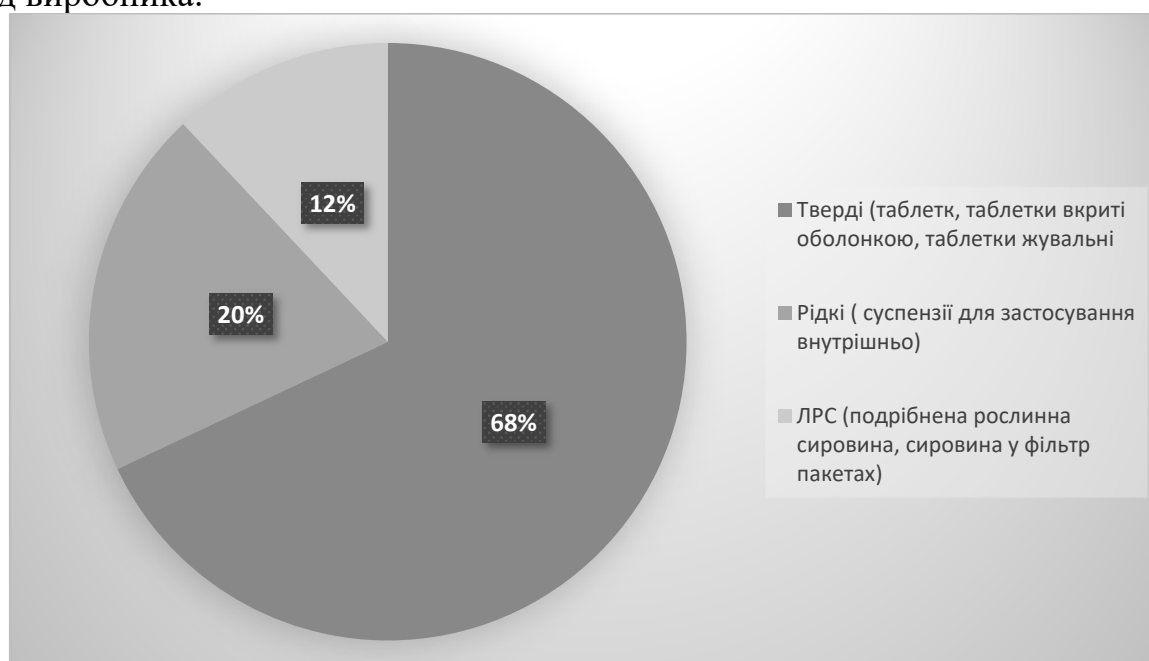

Рисунок 2. Аналіз препаратів протигельмінтної дії за лікарською формою

Аналіз протиглисних препаратів за видами лікарських форм показав, що данні препарати випускаються у вигляді різних лікарських форм, про що свідчить рисунок 2.

Як показує рисунок 2, 68% зареєстрованих торгових найменувань випускаються у вигляді твердих лікарських форм, представлених у формі таблеток (таблетки, таблетки вкриті оболонкою, таблетки жувальні). Рідкі лікарські форми займають 20% від усієї номенклатури (представлені у вигляді тільки у вигляді суспензій для застосування внутрішньо). Питома вага лікарських препаратів із лікарської рослинної сировини складає 12% (подрібнена рослинна сировина і сировина у фільтр – пакетах). Встановлено що, синтетичні препарати займають 88%, а рослинні 12%.

На сьогодні на фармацевтичному ринку України є багато сильнодіючих синтетичних препаратів для лікування глистних інвазій. Основними недоліками таких препаратів є токсичність, велика кількість побічних ефектів (нудота, розлади травлення, алергічні прояви), токсичність та досить велика вартість.

На відміну від синтетичних препаратів рослини застосовуються для лікування паразитарних захворювань з давніх давен і до нині, тому що мають низку токсичність, добру переносимість та завдяки комплексу БАР забезпечують широкий спектр дії при боротьбі з паразитарними інвазіями

Висновки. Отримані нами дані вказують на те, що ринок лікарських препаратів для лікування гельмінтних інвазій представлений в основному синтетичними препаратами іноземного виробництва. При аналізі фармацевтичного ринку даної групи препаратів відсутні шипучі таблетки на основі ЛРС. Отже, підбиваючи підсумки, можна констатувати наступне: розробка вітчизняного лікарського препарату у формі шипучих таблеток на основі лікарської рослинної сировини є перспективним напрямком для впровадження у фармацевтичне виробництво України.

Список літератури

1. Державний реєстр лікарських засобів України // Режим доступу: <http://www.drlz.kiev.ua>.
2. Зрячкін Н.І. Гельмінтози. – Саратов: Издательство СГМУ, 2006. – 21 с.
3. Компендиум online [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.compendium.com.ua/>
4. Сергиенко Е. И. Распространенные гельминтозы пищеварительного тракта человека / Е. И. Сергиенко, Т. Д. Сергиенко, Е. И. Звягинцева, Т. Д. Звягинцева // Ліки України.– 2011.– №7(153).– С. 18-22.9.
5. Юлиш Е. И. Клиника, диагностика, лечение и профилактика гельминтозов у детей / Е. И. Юлиш // Новости медицины и фармации.– 2011.– №11-12(371-372).– С. 8.